

Prop. 127 S

(2019 – 2020)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Endringer i statsbudsjettet 2020 under Kunnskapsdepartementet, Kulturdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Barne- og familiedepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Samferdselsdepartementet, Klima- og miljødepartementet, Finansdepartementet, Forsvarsdepartementet og Olje- og energidepartementet (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet)

Kap. 325 Allmenne kulturformål

Post 72 Kultursamarbeid i nordområdene

Bevilgningen på posten foreslås økt med 155 000 kroner. Bakgrunnen for forslaget fremkommer av omtalen under kap. 323, post 70. Økningen foreslås fordelt på tiltakene Samovarteatret med 90 000 kroner og Pikene på broen med 65 000 kroner.

Post 77 Kompensasjonsordninger for arrangører på kultur-, frivillighets- og idrettsfeltet

En rekke kultur-, frivillighets- og idrettsarrangementer har blitt avlyst, stengt eller utsatt etter pålegg eller råd fra helsemyndighetene i forbindelse med virusutbruddet. Som følge av dette ble det opprettet to midlertidige, søknadsbaserte ordninger for kompensasjon for tapte billettinntekter eller deltakeravgifter ved avlysning, utsettelse eller stengning av kultur-, frivillighets- og idrettsarrangementer som var planlagt i perioden fra 5. mars og til og med 30. april 2020, jf. Prop. 67 S (2019–2020) og Innst. 216 S (2019–2020).

Regjeringen har i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett foreslått å forlenge kompensasjonsordningene for arrangører på kultur-, frivillighets- og idrettsfeltet til 15. juni, med en samlet bevilgning på 1 620 mill. kroner, jf. Prop. 117 S (2019–2020). Ordningen for frivillighets- og idrettsformål er også foreslått utvidet til å kompensere for bortfall av flere typer inntekter og flere typer arrangementer.

Regjeringen har signalisert at arrangementer for over 500 personer vil være forbudt frem til 1. september. Arrangementer for over 50 personer er per nå forbudt, men regjeringen har varslet at det tas sikte på å åpne opp for arrangementer med opptil 200 personer fra 15. juni. Slike publikumsbegrensninger vil fortsatt ha betydelige økonomiske konsekvenser for en rekke arrangører i kulturfeltet og enkelte idrettsarrangementer, som f.eks. eliteserie- kamper i fotball.

Regjeringen foreslår derfor at kompensasjonsordningene, med noen endringer som er nærmere omtalt nedenfor, forlenges frem til 1. september, og at bevilgningen på posten økes med til sammen 1,5 mrd. kroner. Regjeringen vil komme tilbake med en vurdering av

behovet for å forlenge etter 1. september. Ved eventuelt behov for forlengelse vil regjeringen vurdere justeringer av innretningen for å målrette støtte mot aktører med større inntektstap.

En forlengelse og justering av ordningene vil måtte godkjennes av ESA før iverksettelse. Ordningene er rammestyrte. Dersom ordningene ikke rekker til full kompensasjon, vil den prosentvise avkortningen være lik for alle søkere som oppfyller ordningens vilkår.

Samlet foreslår regjeringen at bevilgningen på posten økes med 1,5 mrd. kroner.

Kompensasjonsordning for kultursektoren

Regjeringen foreslår å forlenge den midlertidige kompensasjonsordningen for arrangører i kultursektoren slik at den også gjelder for arrangementer som var planlagt i perioden fra og med 16. juni og til og med 31. august 2020, og som helt eller delvis må avlyses, stenges eller utsettes etter pålegg eller råd fra myndighetene.

Enkelte aktører som ikke har erverv til formål, og er helt eller delvis fritatt fra skatteplikt, opplever inntektstap direkte relatert til billettinntekter uten formelt å være arrangører. Disse aktørene omfattes ikke i dag av Kulturdepartementets kompensasjonsordning, og heller ikke av Finansdepartementets kompensasjonsordning for næringslivet som følge av virusutbruddet. Regjeringen tar sikte på å endre forskriften for kompensasjonsordningen for arrangører i kultursektoren for å kunne ivareta disse.

For perioden fra og med 16. juni til og med 31. august er det lagt til grunn at mange større kulturarrangementer vil kunne medføre noe økt søkergrunnlag under ordningen sammenlignet med forrige periode, samtidig som perioden også er lengre. Det foreslås på denne bakgrunn en bevilgningsøkning på 650 mill. kroner til formålet.

Ordningen forvaltes av Kulturrådet. Søkere må på forespørsel kunne dokumentere tapene som følge av pålegg eller råd fra myndighetene i forbindelse med virusutbruddet, ved å legge frem regnskap fra tidligere års sammenlignbare arrangementer eller budsjett som viser planlagte inntekter og utgifter for arrangementet slik det er definert over, avtaler, intensjonsavtaler og annen relevant dokumentasjon, samt at tapet ikke dekkes på annen måte.

For å sikre likviditet i sektoren legges det opp til løpende utbetalinger.

Kompensasjonsordning for frivillighets- og idrettssektoren

Regjeringen foreslår å forlenge kompensasjonsordningen for frivillighets- og idrettssektoren med en justert innretning som omfatter bortfall av flere typer inntekter og flere typer arrangementer, jf. Prop. 117 S (2019–2020). Ordningen skal kompensere inntekts- bortfall i frivillige organisasjoner og idrett for arrangementer som har blitt helt eller delvis avlyst, stengt eller utsatt som følge av pålegg eller råd fra myndighetene.

Ordningen foreslås forlenget slik at den også gjelder for arrangementer som var planlagt i tidsrommet 16. juni til og med 31. august.

Frivillig sektor treffes i liten grad av andre kompensasjonsordninger som er opprettet i forbindelse med virusutbruddet. Flertallet av frivillige organisasjoner har skattefritak og er ikke dekket av kompensasjonsordningen for faste, uunngåelige utgifter. For å sikre at denne

ordningen er avgrenset til frivillig sektor, opprettholdes krav til registrering i Frivillighetsregisteret. I tillegg til foreninger og ideelle organisasjoner omfatter dette også stiftelser og aksjeselskap som driver frivillig virksomhet, jf. lov 29. juni 2007 nr. 88 om register for frivillig virksomhet.

Bevilgningen som er foreslått for perioden frem til og med 15. juni, er på 1 020 mill. kroner, jf. Prop. 117 S (2019–2020). Regjeringen foreslår at bevilgningen økes med 850 mill. kroner for perioden 16. juni til 1. september. Estimatenes er usikre, fordi det mangler tilstrekkelig informasjon om sesongvariasjonene, og fordi det er usikkert hvor mange arrangementer som delvis kan gjennomføres innenfor rammen av smittevernreglene.

Ordningen forvaltes av Lotteri- og stiftelsestilsynet. Søkere må på forespørsel kunne dokumentere tapene som følge av pålegg eller råd fra myndighetene i forbindelse med virusutbruddet, bl.a. ved å legge frem budsjett som viser planlagte inntekter og utgifter for arrangementet slik det er definert over, regnskap for tidligere års sammenlignbare arrangementer, avtaler, intensjonsavtaler og annen relevant dokumentasjon, samt at tapet ikke dekkes på annen måte.

Det gis 70 pst. kompensasjon. For å sikre likviditet i sektoren legges det opp til løpende utbetalinger.

Kap. 328 Museum og visuell kunst

Post 70 Det nasjonale museumsnettverket

De fleste av museene i Det nasjonale museumsnettverket får hovedandelen av sine inntekter som offentlige tilskudd. Andelen ligger vanligvis over 60 pst., slik at disse museumsinstitusjonene ikke kommer inn under den midlertidige kompensasjonsordningen som gjelder for kultursektoren, jf. omtalen under kap. 325, post 77 ovenfor.

De offentlig finansierte museene er viktige for hele kultur-Norge. Sommersesongen er høysesong for mange av museene. Mange av institusjonene er avhengig av egeninntekter for å kunne håndtere dette budsjettmessig. Selv om lettelsene i smitteverntiltak legger til rette for at museene kan holdes åpne for publikum, vil begrensningene påvirke institusjonenes muligheter til å generere egeninntekter i 2020. Regjeringen foreslår derfor å øke tilskuddene til museene i Det nasjonale museumsnettverket i 2020, slik at museene kan holdes åpne for publikum og at de museumsansatte kan være i arbeid.

Bevilgningen på posten foreslås på denne bakgrunn økt med 119,6 mill. kroner. Økningen foreslås fordelt forholdsmessig ut fra hva museene hadde av billettinntekter, samt inntekter fra butikk- og kafésalg i 2019. Det foreslås ikke økt tilskudd til museer som har mindre enn 60 pst. av sine inntekter fra offentlige tilskudd. Disse kan i stedet søke kompensasjon fra den midlertidige ordningen som gjelder for arrangementer i kultursektoren. Foreslått fordeling av bevilgningsøkningen fremgår av tabell 6.5.

Tabell 6.5 Fordeling Det nasjonale museumsnettverket

	1 000 kroner
Galleri F 15	500
Østfoldmuseene	850
MiA – Museene i Akershus	2 760
Norsk Teknisk Museum	9 200
Oslo Museum	615
Anno museum	5 770
Gudbrandsdalsmusea	190
Lillehammer museum	6 830
Mjøsmuseet	240
Randsfjordmuseet	225
Valdresmusea	540
Drammens Museum for kunst og kulturhistorie	400
Norsk Bergverksmuseum	2 430
Buskerudmuseet	2 730
Preus museum	210
Vestfoldmuseene	3 210
Norsk Industriarbeidermuseum	2 540
Telemark Museum	2 610
Vest-Telemark Museum	1 550
Aust-Agder museum og arkiv	700
Næs Jernverksmuseum	235
Sørlandets Kunstmuseum	715
Vest-Agder-museet	2 440
Dalane Folkemuseum	130
Haugalandmuseet	255
Jærmuseet	3 490
Museum Stavanger	3 660
Ryfylkemuseet	150
Bymuseet i Bergen	3 230

Utdrag fra Prop. 127 S om museene s. 84–89 + s. 100–101

Hardanger og Voss museum	1 360
KODE Kunstmuseer og komponisthjem	12 030
Museum Vest	4 200
Museumssenteret i Hordaland	1 100
Kraftmuseet	245
Sunnhordland Museum	85
Musea i Sogn og Fjordane	1 840
Musea på Sunnmøre	2 580
Nordmøre museum	410
Nynorsk kultursentrum	1 210
Romsdalsmuseet	2 210
Museene i Sør-Trøndelag	12 050
Museet Midt	1 860
Stiklestad Nasjonale Kultursenter	3 270
Helgeland Museum	1 200
Nordlandsmuseet	3 740
Midt-Troms Museum	125
Nordnorsk Kunstmuseum	540
Nord-Troms Museum	70
Perspektivet Museum	100
Sør-Troms Museum	2 100
Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark	1 020
Varanger museum	880
Verdensarvsenter for bergkunst – Alta Museum	3 970
Svalbard Museum	2 960
Sum	119 560

Post 78 Ymse faste tiltak

Grunnet pandemien har de tre skværriggerne Statsraad Lehmkuhl, Sørlandet og Christian Radich måttet kansellere tokt og andre publikumsrettede arrangementer og aktiviteter denne sesongen. Disse skutene krever løpende vedlikehold, reparasjoner og

oppgraderinger for å beholde nødvendige sertifiseringer. Ved å legge til rette for verftsopphold så raskt som mulig, vil alle tre skutene være i god stand til neste års seilingssesong.

Regjeringen foreslår derfor å bevilge 50 mill. kroner for å legge til rette for verftsopphold for disse så raskt som mulig. Dette vil bidra til at skutene vil være i god stand til neste års seilingssesong. Bevilgningen foreslås fordelt med 20 mill. kroner til Statsraad Lehmkuhl, som er betydelig større enn de to andre, 15 mill. kroner til Sørlandet og 15 mill. kroner til Christian Radich. Med denne bevilgningen vil de ikke omfattes av Kulturdepartementets øvrige kompensasjonsordninger.

Ut over dette foreslås bevilgningen på posten økt med 860 000 kroner ut fra samme begrunnelse som fremkommer av omtalen under kap. 323, post 70 og kap. 328, post 70 ovenfor. Den foreslåtte økningen er fordelt på syv tiltak som får tilskudd under posten. Fordelingen fremgår av tabell 6.6.

Tabell 6.6 Fordeling ymse faste tiltak

Tabell 6.6 Fordeling ymse faste tiltak

	1 000 kroner
Vestfossen Kunstlaboratorium	50
Statens Kunstutstilling, Norske Billedkunstnere	190
Kunstnernes Hus	110
Jødisk Museum i Trondheim	75
Jødisk Museum i Oslo	135
Det Internasjonale Barnekunstmuseet	230
Bergen Kunsthall	70
Sum	860

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 50,9 mill. kroner.

Kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak

Post 70 (Ny) Midlertidig kompensasjonsordning for forhåndsgodkjente tiltaksarrangører

Stortinget fattet anmodningsvedtak nr. 494 ved behandlingen av Prop. 70 LS (2019–2020):

«Stortinget ber regjeringen sørge for at virksomheter som har omfattende økonomisk drift, men ikke har «ervert til formål» og dermed ikke betaler skatt blir ivaretatt med en økonomisk kompensasjon, som f.eks. bedrifter for varig tilrettelagt arbeid, stiftelser, ideelle organisasjoner og en rekke virksomheter innen blant annet kultur og museumsdrift, ivaretas.»

Regjeringen foreslår som oppfølging av dette vedtaket å etablere en midlertidig kompensasjonsordning for forhåndsgodkjente tiltaksarrangører som har tapt salgsinntekter knyttet til tiltakene arbeidsforberedende trening (AFT) og varig tilrettelagt arbeid (VTA). Formålet med ordningen er å unngå at forhåndsgodkjente tiltaksarrangører går konkurs og at deltakere i AFT og VTA mister sitt tilbud.

Bakgrunn

Det er om lag 290 tiltaksarrangører i Norge som er forhåndsgodkjent av Arbeids- og velferdsetaten for å arrangere arbeidsmarkedstiltakene VTA og AFT. Arrangørene skal ha som primær aktivitet å arrangere disse to tiltakene. Som en del av dette driver virksomhetene med produksjon av varer og tjenester. Som hovedregel skal arrangøren være organisert i et aksjeselskap med kommunal eller fylkeskommunal aksjemajoritet. Eierne har ikke anledning til å ta ut utbytte. Eventuelle overskudd skal bli i virksomheten for å komme deltakerne til gode. Det er en forutsetning at produksjonen skal være uløselig knyttet til gjennomføringen av VTA og AFT.

Det er stor variasjon mellom tiltaksarrangørene i hvor mye av inntektene som kommer fra salg av varer og tjenester. Bransjeorganisasjonene ASVL og Arbeid & Inkludering anslår at virksomhetenes salgsinntekter i gjennomsnitt utgjør om lag 40 pst. av deres samlede inntekter. Arbeids- og velferdsetaten gir faste tilskudd til arrangørene per deltaker per måned. For VTA-deltakere skal kommunen også gi et tilskudd som minimum tilsvarer

25 pst. av det statlige tilskuddet.

I forbindelse med virusutbruddet ga Arbeids- og velferdsdirektoratet instruks om at personer som deltar i arbeidsmarkedstiltak som hovedregel ikke skulle møte opp i tiltaket. Tiltaksarrangørene har fått utbetalt tilskudd, tilsvarende det som er avtalt for perioden. Det har heller ikke vært anledning til å permittere ansatte som jobber med veiledning av deltakere på arbeidsmarkedstiltak. Fra midten av mai har Arbeids- og velferdsdirektoratet gitt beskjed om en normalisering av tilbudet fra tiltaksarrangørene, under forutsetning av at aktuelle smittevernregler følges opp.

Forslag til ordning

Regjeringen foreslår en ordning hvor forhåndsgodkjente tiltaksarrangører får et tilskudd som skal dekke 80 pst. av tapte salgsinntekter knyttet til tiltakene AFT og VTA for månedene mars – mai sammenlignet med tilsvarende måneder i 2019. For å komme inn under ordningen må salgsinntektene i 2019 ha utgjort minst 20 pst. av virksomhetens samlede inntekter i 2019. Det

utbetales ikke tilskudd for beløp under 5 000 kroner per måned. Det vil heller ikke bli gitt tilskudd som er høyere enn hva tiltaksarrangørene har fått i ordinært tilskudd fra Arbeids- og velferdsetaten til VTA for de samme månedene.

Det foreslås at Arbeids- og velferdsetaten skal forvalte ordningen. Det er lagt opp til manuell saksbehandling. Det er ønskelig at ordningen skal være enkel å søke på og enkel å forvalte.

Forvaltningen av ordningen vil basere seg på at tiltaksarrangørene oppgir korrekte opplysninger. Det vil i regelverket likevel bli tatt inn reguleringer som at søker på forespørsel må kunne fremlegge bekreftelse på innholdet i søknaden fra revisor eller autorisert regnskapsfører, og dersom det er utbetalt tilskudd i strid med bestemmelsene, skal det uriktig utbetalte beløpet tilbakebetales.

Ordningen vil være rammestyrte og dersom den avsatte budsjetttrammen ikke dekker tilskuddene i henhold til de foreslåtte kriteriene, vil hvert enkelt tilskudd avkortes forholdsmessig.

Det foreslås bevilget 180 mill. kroner til ordningen. Dette er anslått å gi grunnlag for å dekke alle tilskudd i tråd med kriteriene for ordningen. Det er da forutsatt at tiltaksarrangørene har tappt noe over halvparten av salgsinntektene. Anslagene er usikre.

Det vises til oppfølging av anmodningsvedtaket innenfor kultursektoren og helse- og omsorgssektoren i Prop. 117 S (2019–2020). Anmodningsvedtaket anses med dette som oppfulgt.